

Juha Marttila

Skyddsombud
i Hällefors som
alltid engagerat
sig i arbetsmiljön

02 "Våra villkor hotas av en av världens rikaste män"

03 Stora förändringar i medlemsförsäkringen

04 Samhall jobbar i bakgrunden för att hjälpa andra

11 Studieprogrammet för hela 2024

15 Baka goda julkakor

RESTE TILL UMEÅ PÅ

Nätverksträff för kvinnliga
IF Metall-ledare

IF METALLPENSIONÄRER

Sitt inte hemma –
Kom och häng med oss!

INBJUDAN TILL VINTERAKTIVITETER

Boka in fiskedag och
skidresa till Säfsen

”Våra villkor hotas av en av världens rikaste män”

LENA DAHLSBERG
Ordförande har ordet

IF Metalls viktigaste uppgift är att värna om våra kollektivavtal för medlemmars arbetsvillkor och ställning på svensk arbetsmarknad. Trygghet och kompetensutveckling för att hänga med i utvecklingen är IF Metalls sätt att möta arbetsgivarnas krav på flexibilitet. Genom kollektivavtal så förhandlar vi och arbetsgivarna fram lösningar som gynnar både de anställda och företagen – det kallas ”den svenska modellen”. Så har det varit sedan 1930-talet. Nu utmanas ”den svenska modellen” av en av världens rikaste män, nämligen Elon Musk, elbilsjätten Teslas ägare, när han vägrar att teckna kollektivavtal för sin svenska verksamhet – TM Sweden. Med sin antifackliga inställning försöker han att sätta reglerna på den svenska arbetsmarknadens ur spel. IF Metall har under lång tid försökt att teckna kollektivavtal med Tesla utan att lyckas. Det kan vi inte acceptera! Nu är TM Sweden under blockad, strejk pågår!

TM Sweden visar med tydlighet att de skiter fullständigt i de spelregler som tillämpas och respekteras av arbetsmarknadens parter i Sverige då de nu använder sig av strejkbrytare för att utföra sin verksamhet.

IF Metall – med hjälp från andra LO-förbund, tar nu striden för att försvara vår och arbetsgivarnas rätt att gemensamt komma överens om och teckna kollektivavtal för schyssta anställningsvillkor, god arbetsmiljö och för konkurrens på lika villkor på arbetsmarknaden.

IF Metall kommer att fortsätta striden så länge det behövs.

Har du någon på din arbetsplats som tycker att han/hon inte har någon nytta av facket? Tala då om för honom/henne att de har det bra på jobbet därför att du och jag, genom vårt medlemskap i IF Metall, är en av parterna som möjliggör detta genom att komma överens med arbetsgivarna och skriva under de villkor (kollektivavtal) som ska gälla på deras arbetsplats.

DANIEL BLIXT
Fack-politiska gruppen

Åskådare när vår framtid avgörs. Vi måste vara aktiva medborgare och ta ansvar för vårt Europa. Gå och rösta den 9 juni och lämna inte över rösten till någon annan! Rösta på Johan Danielsson som är LOs och IF Metalls kandidat till Europaparlamentet.

EU valet närmar sig

Arbetarklassens rättigheter och välfärd är en viktig fråga i EU-valet. EU påverkar många delar av våra liv, som arbetsvillkor, miljö, hälsa, utbildning. Därför måste vi som arbetare välja de representanter som står upp för våra intressen. Men valdeltagandet bland LO-medlemmar var bara 38 procent i det senaste EU-valet 2019. Det är ett problem, eftersom det ger makten till andra som kanske inte vill ha ett socialt och solidariskt Europa.

Vi ser hur EU påverkar vår vardag genom direktiv om arbetstid, minimilön, likabehandling, föräldraledighet och semester. Dessa direktiv sätter minimistandarder, men de kan också ge bättre skydd för arbetstagarna. Det beror på vilka politiska krafter som dominerar i EU.

Därför är det viktigt att vi röstar på de partier och kandidater som lyssnar på oss och försvarar arbetarklassens intressen för ett mer demokratiskt och jämlikt Europa. Vi kan inte vara passiva

Avdelningsexpeditionen öppet- och telefontider under jul och nyår.

Expeditionens öppettider	Telefontider
27-28 december 8.00–12.00	9.00–12.00
2-4 januari 8.00–12.00	9.00–12.00

God Jul & Gott Nytt År!

Jan-Olov Johansson, Ulf Rådesjö, Linda Karlsson, Jenny Jarl, Tommy Larsson, Emilie Jeppsson och Patrik Broman.

Stora förändringar i din medlemsförsäkring 2024

Den 1 januari 2024 kommer du att på ett helt nytt sätt kunna anpassa din sjuk och efterlevandeförsäkring till vilken familjesituation du har.

Du kommer att kunna höja beloppen i din livförsäkring, ersättning vid sjukdom och diagnoskapital, utan att lämna hälsodeklaration för dig och din medförsäkrade. Olycksfallsförsäkringen utökas och försäkringsbeloppet för

medicinsk invaliditet höjs för alla medlemmar.

Vad är det som händer 1 januari 2024?

– Varje medlem kommer att få chansen att höja sin medlemsförsäkring på ett väldigt bra och enkelt sätt för sig själv och sin medförsäkrade partner.

Varför är det här så bra och viktigt?

– Jo, för att förutsättningarna är så olika hos medlemmarna.

En del bor i hyresrätt och en del har köpt sitt boende. Nu kan man skydda sig bättre ekonomiskt vid ett dödsfall både mot banklån och ökande kostnader när den ena lönen försvinner.

Vid allvarlig sjukdom och långtidssjukskrivning kan man skydda sig mot inkomstförlusten på ett bättre sätt.

Hur mycket kommer det att kosta?

– Prismässigt kommer det att vara mera fördelaktigt att höja medlemsförsäkringen än att teckna privata individuella försäkringar.

Text och bild: Anncharloth Peteri och Paul Nordström

De nya premierna 2024

Valbara belopp i sjuk- och efterlevandeförsäkringen

Dödsfall	Grundförsäkringen			
	250 000 kr	500 000 kr	1 000 000 kr	1 500 000 kr
Arbetsförmåga vid sjukdom	28 kr	56 kr	112 kr	168 kr
Diagnos	14 kr	19 kr	25 kr	32 kr
	50 000 kr	100 000 kr		
	33 kr	66 kr		
	75 kr/mån	141 kr/mån		

Varje medlem väljer vilket belopp som man vill ha på liv, sjuk och diagnos. Det blir många olika alternativ att välja på.

Boka in en digital rådgivning

- Använd QR koden här genom att rikta din kamera i mobilen mot den.
- En länk kommer upp och du klickar på den för att komma in i bokningskalendern.
- Välj vilken dag och tid som passar dig.
- Du ska fylla i namn, personnummer, mobilnummer och mailadress.
- När du trycker "boka" så får du direkt sms och mailbekräftelse.
- I mailet finns en länk så att du kan logga in i teamsmötet på dagen du valt.
- För bästa upplevelse kör mötet i datorn, fungerar även på läsplatta.
- Det enda du behöver är mobil BankID för att logga in på mötet.

IFMETALL

Folksam

Daniel och Lena i Avtalsrådet

Vid avtalsrådet den 21 november valdes Daniel Blixt in i Stål- och Metalls förhandlingsdelegation och Lena Dahlsberg i I-avtalets, båda till ordinarie ledamöter. Aktuella läget i Tesla-konflikten diskuterades och konflikten kommer hålla på länge. Det tillsattes en arbetsgrupp LO, TCO och Svenskt Näringsliv för att se över möjligheten till gemensamma försäkringslösningar. Även införande av "Etableringsjobb", där förhandling pågår, diskuterades.

Nyheter i försäkringsskyddet

Hemförsäkringen är en grundtrygghet vid många olika situationer i livet. Med en livförsäkring försäkras du även framtiden. Det ger familjen en ekonomisk trygghet om någon skulle avlida. Nu förändrar Folksam sjuk- & efterlevandeförsäkringen för IF Metallmedlemmar så passa på att kolla upp just ditt skydd

ID-stöder

Antalet bedrägerier med hjälp av stulna personuppgifter har tyvärr ökat. I Folksam's hemförsäkring ingår hjälp vid id-stöld oavsett om du köper försäkring för din hyresrätt, bostadsrätt eller villa. Vem som helst kan drabbas och ofta tar det ett tag innan du märker att din identitet har blivit kapad. Läs mer på Folksam's hemsida om tips på hur man handlar tryggare på nätet innan du klickar hem ditt köp.

Omställnings- och kompetensstödet

För drygt ett år sedan trädde det nya omställningsavtalet i kraft. Till och med sista september har totalt 15 550 personer anmälts in till omställningsstöd. Samtidigt har hela 93,8 procent av deltagarna i omställningsstödet nått en ny lösning på arbetsmarknaden. Fyra av fem uppger att det nya jobbet är lika eller mer kvalificerat än det tidigare och fler än 90 procent är nöjda med stödet.

Linda Baudin-Edqvist är precis klar med att göra kläderna rena och fina åt en kund.

Duken ska vara struken och Maria Johansson hanterar järnet med van hand.

Självlart manglas tvätt i dag är det Leen Kallinen som har den uppgiften.

Åsa Fröding är områdeschef och kollar läget med Maria Johansson.

Eldsjälarna vid Samhall jobbar i bakgrunden för att hjälpa andra

Besök i Storfors på Samhall där eldsjälarna jobbar i bakgrunden med att hjälpa brukare med allt från tvätt till trädgårdssysslor.

Vi träffar Maria Johansson som började på Samhall 1987. Hon är utbildad undersköterska men på grund av en arbetsskada hamnade hon på Samhall. Maria är gruppleddare och har hand om en del utbildningar. Hennes grupp består av åtta anställda som är stationerade i Storfors. Hon har även ett par som jobbar där via LFU, lönebidrag för utveckling i anställning.

Med LFU menas att man erbjuder människor ett utvecklingsarbete för att komma tillbaka och anpassas till arbetslivet. Om man kanske råkat ut för en arbetsskada och behöver hjälp att få komma ut i arbetslivet igen. Staten är den som bestämmer förutsättningarna för LFU och i år är tanken att man skall slussa ut fem personer som jobbar som LFU i andra jobb, till exempel butiker, trädgård eller

liknande där arbetskraft behövs.

Större delen av gruppen arbetar med att tvätta åt 350 brukare som bor i Storfors, Lesjöfors och Filipstad. Det är samma personer som har kontakt i hemmen med brukarna. Brukarna får även hjälp med att handla.

I Filipstad har man blivit först med i Samhall Sverige med att även vara blombudservice. Detta i samverkan med en lokal blomsteraffär.

Samhalls arbetsuppgifter består även av trädgårdssysslor, städ, butiksstäd och handling. Utan dessa eldsjälarna så stannar väldigt stora delar av Sverige.

Eftersom många av brukarna är lite reserverade när det står någon utanför dörren så har man olika system för att identifiera sig vilket gör att brukarna ska känna sig lugna så att man inte släpper in vem som helst.

Områdeschefen Åsa Fröding utgår

från Filipstad men är denna morgon på plats för att ha ett litet morgonmöte för att kolla så allt är bra med personalen och även informera lite om vad som händer i verksamheten. Åsa har tidigare jobbat inom Filipstads kommun i 34 år men ville jobba mer med människor så hon nappade direkt när tillfälle gavs.

Hon berättar att man i hela området är 97 personer anställda så det är en del att hålla reda på.

Man kan se på personalen att de är riktiga eldsjälarna som verkligen vill göra livet lättare för de äldre som inte längre orkar på samma sätt som tidigare.

**Text Ann-Sofie Larsson
Foto Lars Sjöberg**

Välmående och hälsa var tema på Outokumpu i Degerfors skyddsombudsdag

Tema för Skyddsombudens dag var välmående och hälsa. Skyddsverksamheten tillsammans med Outokumpu arrangerade ett öppet hus i Träningsverkets lokal.

Det bjöds på hälsobars, frukt och Festis. Feel-good genomförde vissa hälsotest på besökarna. Kvinnohuset och Colluseum gym informerade om sina verksamheter.

Utbildning i den nya friskvårdsappen Epassi genomfördes och så var det frågetävling.

**Text Ann-Sofie Larsson
Foto: Anne-Marie Mälman**

Kevin Nilsson, Palle Hansen, Joakim Claesson, Oscar Svensson, Niklas Julin, Melindha Grundin-Petersson och Urban Johansson är skyddsombud på Outokumpu.

Det viktigaste är att man har en bra arbetsmiljö och att man inte skadar sig på jobbet

OM JUSSI
 Familj: Juha Jussi Marttila 54 år
 Sambo, Pia
 Barnen, Viktoria och Jonathan
 Djur: En schäfer och en chihuahua

Juha Marttila

32 år på Ovako i Hällefors – alltid med arbetsmiljön i fokus

Juha Marttila, mer känd som Jussi, är den lojala Hälleforsaren som är svag för godis, en god köttbit från grillen och att röra på sig med eller utan utrustning.

Jussi började på Ovako i Hällefors direkt efter gymnasiet. Lågkonjunkturen på 1990 talet och militärtjänstgöring är de enda tillfällena som hållit Jussi från Ovako. Engagemang för fackliga frågor har han alltid haft, så för ca 25 år sedan valdes han till skyddsombud som sedan ledde till huvudskyddsombud. Han är även regionalt skyddsombud på avdelning 19 Östra Värmland.

– Det viktigaste är att man har en bra arbetsmiljö och att man inte skadar sig på jobbet, säger Jussi.

2005 blev Jussi invald i klubbstyrelsen på Ovako, 2020 blev han vald till klubbordförande och även i avdelningens styrelse.

När han inte jobbar har han ett stort sportintresse. Han åker på fotbollsresor och går gärna och ser på hockey med sitt "grabbgäng".

Han gillar att röra sig i skog och natur och löpning har legat

Jussi varmt om hjärtat. Han har nu gått över till terrängcykling, oftast med sällskap av en av familjens två hundar. På vintern byts cykling ut mot vinteraktiviteter så som skidor, skridskor och pimpelfiske.

I ungdomens dagar spelade Jussi bandy i Hällefors. Han har nu plockat fram bandyutrustningen igen för att vara med i Hällefors veteranbandylag som han även var med att starta upp.

När våren nalkas så drar Jussi fram bagen med klubborna och svingar gärna några bollar på golfbanan. Så med detta aktiva fritidsintresse är det inte konstigt att han även är delaktig i avdelningens fritidsverksamhet. Jussi som delar sitt aktiva fritidsliv med sambon Pia skaffade husvagn i somras och ska i vinter testa vintercamping.

Vad kan vara bättre än att komma hem efter en aktiv dag och att tända grillen. Grilla en god köttbit och slå på stereon med en gammal hårdrocksdänga, och hälla upp något gott i glaset tillsammans med sambon.

**Text Lars Sjöberg
 Foto Ann-Marie Mälman**

Pensionärgruppen på studiebesök i Bofors museum i Björkborn.

IF Metallpensionärer - kom och häng med oss!

Avdelningens pensionärer har verksamhet i Karlskoga. Det är en grupp som träffas och håller kontakt.

Träffarna sker på torsdagar jämna veckor klockan 10.00-12.00. Mötena avhandlar alltid något ämne, ibland med en föreläsare inbjuden. Gruppen gör även studiebesök senast var det på Bofors museum i Björkborn. Resor med Cinderella eller teaterresor ordnas minst en gång per år.

Nu uppmanar gruppen alla som sitter hemma i ensamhet att komma med och få känna gemenskapen.

– Alla är välkomna, säger Mona-Lisa Munnukka, ansvarig.

Text och foto Lars-Olov Andersson

Från vänster Arto Ollila, Göran Karlsson, Benny Edström, Roger Öhrn, Thomas Stjernström, Torgny Brening, Lars-Olov Olsson och Mona-Lisa Munnukka.

Häng med i snacket på arbetsplatsen och i samhället – gå en facklig kurs!

Utbildning är det stora verktyget för personlig utveckling

Det är genom utbildning som en bonddotter kan bli doktor, som en gruvarbetare kan bli gruvchef, som ett barn av lantarbetare kan bli president för en nation, som en svetsare från industrin kan bli stadsminister i Sverige."

Jonas Bergkvist är avdelningens studieorganisateur. Till sin hjälp har han erfarna kursledare och förtroendevalda från våra klubbar.

KURSER FÖR ALLA IF METALLS MEDLEMMAR

Fack-politisk grundutbildning

Datum och plats
20-22 maj Karlskoga Folkhögskola

Målgrupp: medlemmar eller förtroendevalda som vill utveckla sin kunskap.

Innehåll: Deltagarna får veta vad de kan göra för att påverka i samhället. Vad är politik egentligen? Vilka ideologier finns det och vad står de olika partierna för. IF Metalls syn på arbetslivs-, arbetsmarknads-, industri- och näringslivsfrågor.

Ledighet: Deltagarna söker studieledigt hos arbetsgivaren, senast 14 dagar före kursstart.
Ersättning: Deltagarna får ett skattefritt stipendium på 1040 kr per dag. IF Metall betalar ev. resekostnader.

Medlem i facket

Datum och plats
4-6 mars Karlskoga Folkhögskola
30 sep och 1-2 okt Karlskoga Folkhögskola

Målgrupp: Medlemmar i IF Metall
Innehåll: Medlem i facket ger dig de första grundläggande kunskaperna om den fackliga organisationen och dess historia. Medlemskapets värde och din roll på arbetsplatsen diskuteras. Hur du kan vara med och påverka ett bra samhälle med pensioner, trygghetsförsäkringar och en bra arbetsmiljö.

Ledighet: Deltagarna söker studieledigt hos arbetsgivaren senast 14 dagar före kursstart.
Ersättning: Deltagarna får ett skattefritt stipendium på 1040 kronor per dag. IF Metall betalar ev. resekostnader.

Jämställdhetsutbildning

Datum och plats
25-27 november Karlskoga Folkhögskola

Målgrupp: Medlemmar eller förtroendevalda i IF Metall.

Innehåll: Utbildningens syfte är att öka möjligheten att påverka din livssituation. Tillsammans lär vi oss att kartlägga nuet, analysera, åtgärda och agera. Utbildning i jämställdhet lär dig att se ojämställdheten i samhället och på arbetsplatsen. Du får kunskap och förståelse kring de normer och strukturer som skapar ojämställdhet. Även det faktum att trivsel och trygghet på arbetsplatsen och på fritiden har stor betydelse för din hälsa. Deltagarna får inblick i hur du kan vara med och arbeta för ett jämställt samhälle och arbetsliv.

Ersättning: Deltagarna får ett skattefritt stipendium på 1040 kronor per dag. IF Metall betalar ev. resekostnader.

SKYDDSOMBUDSTRÄFFAR

VÅRENS TEMA:	Datum	Tid	Plats
OSA Grundutbildning	15 mars	08.00-13.00	Filipstad
	22 mars	08.00-13.00	Kopparberg
användning som verktyg	5 april	08.00-13.00	Degerfors
	12 april	08.00-13.00	Hällefors
	3 maj	08.00-13.00	Karlskoga 2
	24 maj	08.00-13.00	Kristinehamn
	31 maj	08.00-13.00	Karlskoga 1
HÖSTEN TEMA:	Datum	Tid	Plats
Arbetsmiljöverkets nya regelstruktur	13 september	08.00-13.00	Filipstad
	27 september	08.00-13.00	Kopparberg
	11 oktober	08.00-13.00	Degerfors
	18 oktober	08.00-13.00	Hällefors
	15 november	08.00-13.00	Karlskoga 2
	22 november	08.00-13.00	Kristinehamn
	29 november	08.00-13.00	Karlskoga 1
HSO Arbetsmiljö/slutna utrymmen	13 mars	08.00-16.00	Karlskoga Folkhögskola
HSO Arbetsliv i förändring/HBTQI+	19 september	08.00-16.00	Karlskoga Folkhögskola
Försäkrings-träff	13 november	08.00-13.00	Karlskoga Folkhögskola
Miljö och försäkrings-träff	11 december	08.00-13.00	Karlskoga Folkhögskola

FÖR FÖRTROENDEVALDA

Uppsökarutbildning NYHET

Målgrupp: Förtroendevalda med uppsökande uppdrag.

Förkunskaper: Agera och kollektivavtalet. **Innehåll:** Information om fackets uppbyggnad. Hitta argument till medlemskapet. Rutiner vid uppsökteri och samtal med oorganiserade samt medlemmar. **Utbildningstid:** 8+8 timmar, datum bestäms med den klubbstyrelsen.

Ledighet och förlorad förtjänst: Deltagarna söker ledighet enligt 6 § förtroendemannalagen.

Kurser vid efterfrågan

För kassörer och revisorer, sekreterare, valberedningar och representantskapsombud.
Kontakta Jonas Bergkvist

UTBILDNINGAR FÖR FÖRTROENDEVALDA

Vald på jobbet

Datum och plats
25-27 mars Karlskoga Folkhögskola
21-23 okt Karlskoga Folkhögskola

Målgrupp: Fackligt förtroendevalda

Innehåll: Din roll som förtroendevald och att hitta engagemang och ledarskap. Den tar även upp de viktigaste frågorna om fackets idé, den svenska modellen och kollektivavtalet, dina rättigheter som fackligt förtroendevald och det fackliga löftet.

Ledighet och förlorad förtjänst: Deltagarna söker ledighet i enlighet med 6 § FML i tre dagar och förlorad förtjänst betalas av arbetsgivaren i enlighet med 7 § FML. IF Metall betalar ev. resekostnader.

Agera steg 1 och 2

Datum och plats
Agera steg 1
15-18 april Karlskoga Folkhögskola
4-5 nov Karlskoga Folkhögskola
Agera steg 2
13-15 maj Karlskoga Folkhögskola
18-20 nov Karlskoga Folkhögskola

Målgrupp: Förtroendevalda på klubbnivå, men också avdelningsombud och skyddsombud. **Innehåll:** Grundläggande kunskaper om:
- IF Metalls organisation
- Arbetarrörelsens värderingar
- Arbetsrätt och kollektivavtal
- Samhällets trygghetssystem

Förkunskaper: Vald på jobbet.
Ledighet och förlorad förtjänst: Steg 1: Deltagarna söker ledighet i enlighet med 6 § FML och förlorad förtjänst betalas av IF Metall.
Steg 2: Deltagarna söker ledighet i enlighet med 6 § FML i tre dagar och förlorad förtjänst betalas av arbetsgivaren i enlighet med 7 § FML. IF Metall betalar ev. resekostnader.

Fotnot:

På arbetsplatser där det inte finns klubb kan ett avdelningsombud utses. Avdelningsombudet fungerar som informationskanal mellan avdelningen och medlemmarna på arbetsplatsen. Ombudet kan även få förhandla mot arbetsgivaren.

Kollektivavtalet

Datum och plats
26-28 augusti Karlskoga Folkhögskola

Målgrupp: Ledamöter i klubbstyrelser, kontaktombud och avdelningsombud.

Innehåll: Hur ett avtal förhandlas fram, processen bakom ett riksavtal och skillnaden mellan avtal och lag. Även tillämpningar och tolkningar av kollektivavtalet samt bestämmelser som gäller på din arbetsplats.

Förkunskaper: Vald på jobbet och Agera.

Ledighet och förlorad förtjänst: Deltagarna söker ledighet i enlighet med 6 § FML i tre dagar och förlorad förtjänst betalas av arbetsgivaren i enlighet med 7 § FML. IF Metall betalar ev. resekostnader.

Lagar i arbetslivet

Datum och plats
16-18 september Karlskoga Folkhögskola
7-9 oktober Karlskoga Folkhögskola
3+3 dagar

Målgrupp: Ledamöter i klubbstyrelser, kontaktombud och avdelningsombud. **Innehåll:** Viktiga regler i MBL, LAS, diskrimineringslagen samt viktiga delar i FML, föräldraledighetslagen, kvittningslagen, semesterlagen och studieledighetslagen. Även historisk förståelse för lagarna.

Förkunskaper: Vald på jobbet, Agera och Kollektivavtalet. **Ledighet och förlorad förtjänst:** Deltagarna söker ledighet i enlighet med 6 § FML i tre dagar och förlorad förtjänst betalas av arbetsgivaren i enlighet med 7 § FML. IF Metall betalar ev. resekostnader.

SÅ ANMÄLER DU DIG

- Anmäl dig senast en månad före kursstart.
- Anmäl via medlemssidorna på www.ifmetall.se eller till studieorganisationen på klubben. Det går även att anmäla på 0586-72 11 80.
- Om Du är allergisk eller behöver specialkost meddela vid anmälan.
- Sök ledigt av arbetsgivaren i samband med anmälan senast 14 dagar före kursstart.

Förhandlarutbildning

Datum och plats
15-16 januari Karlskoga Folkhögskola
29-30 januari Karlskoga Folkhögskola
2+2 dagar

Målgrupp: Förtroendevalda, ledamöter i klubbar, avdelnings- och skyddsombud som har uppdrag att förhandla med arbetsgivaren.

Innehåll: Utformning av förhandlingsframställan och förhandlingsprotokoll. Förhandlingsordning och tidsgränser vid olika tvister. Uppträdande, beteende och regler i samband med förhandlingar.

Förkunskaper: Agera, Kollektivavtalet, Lagar i arbetslivet. **Ledighet och förlorad förtjänst:** Deltagarna söker ledighet i enlighet med 6 § FML i fyra dagar och förlorad förtjänst betalas av arbetsgivaren i enlighet med 7 § FML. IF Metall betalar ev. resekostnader.

UTBILDNING FÖR SKYDDSOMBUD, CHEFER m.fl.

Bättre Arbetsmiljö (BAM)

Kursdagar vår: 25 april, 2,7, 16, 23 maj
Kursdagar höst: 26 sep 3, 10, 17, 24 okt
Plats: Karlskoga Folkhögskola

Kursavgift: 8500 kronor exkl moms per deltagare. Material, fika och lunch ingår. Obs! Anmälan är bindande. Vid avanmälan senare än två veckor före kursstart tas full kursavgift ut.

Målgrupp: Kursen vänder sig till skyddsombud, arbetsledare, chefer och arbetsgivare med underställd personal.

Innehåll: Kursen ska ge en översiktlig bild av hur man arbetar med arbetsmiljöfrågor på arbetsplatsen. Föreläsare från företagshälsövärd, Arbetsmiljöverket, förändringsledare och räddningstjänst kommer att medverka. Kursen omfattar 40 timmar fördelat på 5 heldagar (en dag per vecka).

Ledighet och ersättning: Utbildningen faller under § 4-5 Arbetsmiljölagen, kapitel 6, vilket innebär att arbetsgivaren ska stå för utbildningskostnad, resor samt bevilja ledighet med bibehållen lön.

Nätverksträff för kvinnliga IF Metall-ledare

Tre av avdelningens kvinnliga ledare åkte till Umeå för att träffa kvinnliga ledare i IF Metall. Syftet med mötet var att skapa nätverk och arbeta med viktiga frågor.

Överst på dagordningen stod vikten av att ta hand om sig själv och vilken typ av ledare man vill vara. Föreläsningarna tryckte på att man ska ta hand om sig själv psykiskt också. Viktigt att acceptera att så här är det utan att färga med åsikter, värderingar eller tyckande. Hitta oaser för återhämtning. Frågor som skapade debatt var; vilken typ av ledare vill jag vara för mig själv och för gruppen? Vad hindrar mig från att vara en bra ledare? Dagarna avslutades med ett studiebesök på SCA pappersbruk.

Längst till höger i grön hjälm ses Wonna Eneblom på SCA pappersbruk i Umeå.

Text och foto Ann-Sofi Larsson

Kollektivavtalets värde och fackets roll

”Bra kurs - man förstår vad det handlar om”

Denna utbildning har 17 deltagare från olika arbetsplatser, en av deltagarna berättade att hon fått nys om detta genom att ha läst i avdelningens tidning.

Hon och hennes kurskamrater har fått lärdom om A-kassan, kollektivavtalets värde och fackets betydelse.

De tycker att utbildningen varit nyttig och kan tänka sig gå fler utbildningar. Några deltagare sa att de skulle rekommendera sina arbetskollegor att också gå. Speciellt ska de tala med dem som inte är med i facket ännu. För nu förstår man vad det handlar om.

– Kollektivavtalets värde och ökad förståelse för fackets roll det är bra att kunna säger Conny Johnsson, från Outokumpu.

Text och foto Ann-Sofi Larsson

Jörgen Lybeck från Folksam informerade om olika försäkringar och skillnaden på att arbeta på en arbetsplats med eller utan kollektivavtal.

Conny Johnsson, Outokumpu, Degerfors.

Från vänster, Sofie Gustavsson IF Metall, Melvin Halt, Theo Posth, Benjamin Iversen Karlsen, Melindha Grundin, IF Metall, Anders Botström och Niklas Lindman, lärare.

IF Metall informerar om facket i skolorna

IF Metall är ute och informerar om facket i skolorna. En schysst arbetsmarknad, det är viktigt för fackföreningen.

Genom att vara ute på skolor och informera om facket bidrar ungdomsverksamheten i avdelningen till en bättre förståelse för facket. Här får eleverna på Spångbergsgymnasiet i Filipstad en dragning. Eleverna går årskurs 1 på fordonslinjen och lyssnar intresserat på skolinformatorerna.

Theo Posth tycker det är extra viktigt med lön och kollektivavtal och att man vet lite mer om arbetsplatsen. Melvin Halt nickar

instämmande och säger:

– Jag tar med mig allt från det vi lärde oss, allt är bra att veta.

Benjamin Iversen Karlsen inflikar att det finns flera olika fackförbund som han inte visste om. Sen att IF Metall fixar aktiviteter för unga så är det smart att bli studerandemedlem.

Niklas Lindman som har varit lärare sen 2012, uppskattar när IF Metall kommer ut och informerar ungdomarna om facket. Han har själv en bakgrund inom IF Metall som bilmekaniker.

Text Melindha Grundin
Foto Sofie Gustavsson

Långledig i julhelgen?

Helgerna närmar sig och det är många som vill vara långlediga. Vid månadslönen, ta aldrig ut mer än fem dagar i rad med föräldraledighet eller tjänstledighet.

Bryt av med en dags komptid, ATK-tid eller semester. Då blir löneavdraget på arbetade dagar och man får betalt för arbetsfria röda dagar.

Familjedag med vinterfiske – boka in 10 februari

Den 10 februari blir det pimpelfiske. En familjedag ute i naturen, med inslag av fisketävling, korvgrillning kaffekokning och självklart O'boy.

Platsen är Immen, det är skyltat från Lokavägen (väg 205 norr om Kedjeåsen).

Start klockan 10.00.

Tävling: Dagens längsta fisk. Vinnaren koras kl. 13.00.

Fina priser. Anmälan till 0586-72 11 80 Väl mött!

Häng med till skidparadiset i Säfsen 9 mars

IF Metalls skidresa i vinter. Boka in 9 mars tag med nära och kära så möts vi vid rastplatsen för fika och korv.

Anmälan till avdelningsexpeditionen 0586-72 11 80 Väl mött!

Detta händer i vår avdelning 2024

”Ju fler vi är, desto starkare blir vi”

För att veta vad avdelningen vill göra och vad som måste göras så planerar styrelsen kommande års verksamhet.

Mål ska skrivas och pengar ska hittas för att kunna genomföra allt som de förtroendevalda vill.

IF Metall Östra Värmlands mål är att vara en medlemsnära avdelning med kunniga anställda och förtroendevalda som ser till alla medlemmars gemensamma intresse.

Vi är i en spännande tid där försvarsindustrin i Karlskoga växer och det påverkar medlemsutvecklingen

uppåt.

Avgiften är det som skapar pengar till verksamhet som våra förtroendevalda vill arbeta med.

Dock är organisationsgraden låg, ligger på 88,5%. Det finns 549 anställda som inte är medlemmar. Ju fler vi är, desto starkare blir vi. Här redovisas vad varje grupp kommer att göra 2024.

Jonas Bergkvist

Lars-Olov Andersson

Mona-Lisa Munnukka

Sofia Gustavsson

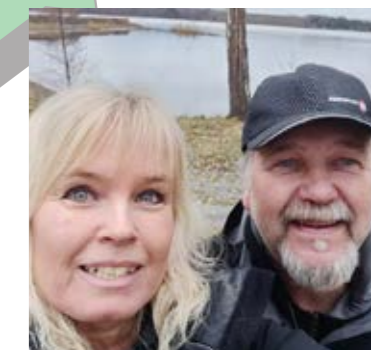
Åke Andersson

Marina Åslund

Daniel Blixt

Jenny Jarl och Jan-Olov Johansson

Studieverksamheten

Alla förtroendevalda ska ha rätt utbildning för sitt uppdrag och att alla medlemmar ges utbildning för utveckling.

Studieverksamheten ansvarar också för handledarna, i dag nio personer. Ett generationsskifte är på gång så nya kommer skolas in. Utbildningsstegen för förtroendevalda:

Vald på jobbet, Agera, Kollektivavtalet, Lagar i arbetslivet, och Förhandlarutbildningen. Dessa utgör en grund att stå på. Samtidigt körs nya kurser, Upp-sökarutbildning för att rekrytera medlemmar är en.

Informationsverksamheten

Vårda vårt varumärke är målet. Detta sker genom fyra nummer av Tidningen ”Östra Värmland”. Nytt är att den blir 16-sidig med tema i varje nummer

Infoblad med medlemsinformation kommer månadsvis. Vår hemsida ska hållas uppdaterad då det är en viktig kanal för informationsspridning.

Det kommer även att spelas in radioreklam för Cityradion.

Pensionärsverksamheten

Bjuder in nyblivna pensionärer till sina fysiska möten. Man träffas torsdagar jämna veckor på avdelningsexpeditionen, klockan 10.00, och mötena avhandlar alltid lite aktuella och historiska ämnen.

Föreläsare från bland annat polisen, Folksam och fackpolitiska gruppen deltar vid tillfälle. Man gör även studiebesök på företag i vår omgivning.

Ungdomsverksamheten

Vill väcka det fackliga intresset hos elever på skolor i vårt område. På industri- och fordonsprogrammen kommer gymnasieungdomar vara välinformerade i fackliga frågor samt erbjudas studerande-medlemskap.

Det kommer delas ut stipendier i årskurs 3 och genomföra olika aktiviteter med skolorna, bland annat Värmlandsmästerskapet med fordon, Yrkes-SM, mässor, tjejkväll och motorträff med epatraktorer. Gruppen är aktiv inom LO-distriktet för att knyta kontakter med andra ungdomsansvariga och förbund.

Fritidsverksamheten

Erbjuder fritidsaktiviteter för att öka medlemskapets värde och skapa gemenskap. Planerade aktiviteter 2024 är:

- Vinterfiske den 10 februari.
- Familjedag på skidor i Säfsen den 9 mars.
- Pokerrun i Degerfors den 18 maj.
- Pride parad.
- Familjefiske den 7-8 september, med nytt upplägg i ny sjö.

Arbetsmarknadsgruppen

Ska arbeta aktivt med att påverka beslut i en riktning som utvecklar industrin till att ligga i framkant i världen och påverka beslut i samhället, samt ge våra medlemmar trygghet via kompetensutveckling i arbetet. Det sker genom att anställda kompetensutvecklas i takt med industrins tekniska utveckling så att de kan ställa om när arbetsmarknaden förändras. Samarbetet med avdelningarna i Norra Mellansverige och med avdelningarna i Örebro och Värmland är viktigt. Gruppen planerar en film i samarbete med Melker Becker.

Fackpolitiska gruppen

Ska vara med och påverka där beslut tas. Målet är att 1 % av avdelningens medlemmar ska ha ett politiskt uppdrag efter valet 2026. Europaparlamentsval den 9 juni, förtidsröstning startar den 22 maj, är årets höjdpunkt. Förutom klimatomställning så kommer det bli fokus på:

- Jämställda löner den 7 februari.
- Internationella kvinnodagen den 8 mars.
- Kollektivavtalets dag den 17 mars.
- Exportens dag den 10 april. 1 maj. EU-dag den 6 maj.
- LO-kongress och Yrkes-SM i Karlstad 23-25 april.

Arbetsmiljöverksamheten

Att medlemmar ska arbeta på säkra och trygga arbetsplatser och få stöd i försäkringsfrågor det är målet för arbetsmiljögruppen. Här finns regionala skyddsombud som stöttar på företag utan skyddskommitté och som kör grundutbildning för nyvalda skyddsombud. Alla arbetsplatser ska få en genomgång av sin arbetsmiljö för att hitta risker och kunna förebygga dem. Gruppen hjälper till på företagen vid inspektioner från Arbetsmiljöverket. Försäkringsgruppen

Hjälper medlemmar med försäkringsärenden genom att erbjuda pensionsinformationer, ringa upp 22-åringar som är nya i avtalspension och köra digitala försäkringsinformationer på företag.

Prova Pauls och Anncharloth smarriga julkakor!

Glutenfria saffranskorpor med mandel (ca 25 st)

- 75 g (ca 1 dl) mandel
- 100 g rumsvarmt smör
- 90 g (1 dl) strösocker
- 45 g (1/2 dl) råsocker (går att byta ut mot strösocker)
- 2 ägg
- 1 tsk fiberhusk
- 0,5 g saffran (1 kuvert)
- 1 msk kokande vatten
- 2 tsk bakpulver
- 1 1/2 tsk vaniljsocker
- 100 g (2 dl) mandelmjöl
- 225 g (3 3/4 dl) glutenfri mjölmix, tex Semper mix

1. Rosta mandlarna i en torr stekpanna i ett par minuter. Låt svalna och hacka dem grovt.
2. Rör smör och socker poröst. Tillsätt ett ägg i taget och blanda ordentligt.
3. Rör ner fiberhusken i smeten.
4. Lös upp saffranet med det kokande vattnet i ett litet glas. Låt stå i 10 minuter.
5. Blanda de torra ingredienserna och rör ner i smeten tillsammans med saffranet och mandlarna. Blanda väl.
6. Dela degen i tre delar och forma till längder. Lägg längderna på en plåt med bakplåtspapper. Degen är väldigt kladdig, försök undvika att tillsätta mer mjöl, klicka ut smeten på bakplåtspappret med hjälp av två skedar och forma 3 längder.
7. Grädda i 175 grader i ca 25 minuter. Ta ut plåten och sänk värmen till 100 grader.
8. Skär längderna i sneda bitar. Sätt tillbaka plåten i ugnen och låt torka i ca 40 minuter.

Glutenfria saffransmums (ca 25 st)

- 200 g smör
- 1 kuvert (0,5 g) saffran
- 3 ägg
- 225 g (2 1/2 dl) strösocker
- 150 g mandelmassa
- 1 msk vaniljsocker
- 2 tsk bakpulver
- 110 g (2 3/4 dl) mandelmjöl
- 165 g (3 dl) rismjöl
- Glasyr:
75 g smör
1 msk vispgrädd
- 1 kuvert (0,5 g) saffran
- 2 tsk vaniljsocker
- 210 g (3 1/2 dl) florsocker
- Kokos till garnering

1. Smält smöret. Tillsätt saffranet och låt dra en stund.
2. Vispa ägg och strösocker pösigt med elvisp.
3. Riv mandelmassan grovt och rör ner den i smeten.
4. Blanda ihop de torra ingredienserna och tillsätt dem till smeten växelvis med det smälta smöret. Blanda försiktigt ihop till en jämn smet.
5. Häll smeten i en liten långpanna eller ugnform (ca 25x30 cm) klädd med bakplåtspapper.
6. Grädda kakan i mitten av ugnen i 175 grader i ca 20 minuter. Låt svalna.
7. Smält smöret till glasyren. Tillsätt resten av ingredienserna och rör ihop till en glasyr. Bred den över kakan och strö över kokos. Skär i rutor.

Kirurgerna
Fem kirurger diskuterar vilka patienter som är bäst att operera. Den första kirurgen säger: - Jag gillar att ha revisorer på operationsbordet eftersom när du öppnar dem är allt inuti numrerat.
Den andra svarar: - Jo, men du skulle pröva elektriker. Allt inuti

dem är färgkodat.
Den tredje kirurgen säger: - Nej, jag tycker verkligen att bibliotekarier är bäst, allt inuti dem ligger i alfabetisk ordning.
Den fjärde kirurgen bryter in: - Vet ni, jag gillar hantverkare. Killarna har alltid förståelse när det blir några delar över i slutet och när arbetet tar längre tid än vad du har sagt från början.
Den femte kirurgen får alla att bli tysta när han konstaterar: - Ni har fel allihopa. Politikerna och cheferna är de som är lättast att operera. De har ingen hjärna, inget hjärta, ingen stake och inte någon ryggrad. Dessutom finns det bara två rörliga delar, munnen och röven, och det spelar ingen roll om du byter plats på dem...

Vita pepparkakor

- 500 g smör
- 500 g socker
- 5 ägg
- 1 kg vetemjöl
- 1 tsk bikarbonat

Vispa ihop smör och socker
Tillsätt ett ägg i taget.
Tillsätt vetemjöl och bikarbonat.
Låt degen vila i kylskåpet minst 3 timmar.
Kavla ut degen 3 mm tjock och gör som vanliga pepparkakor.
Grädda i mitten av ugnen 200 grader tills de är gyllenbruna.

Sudoku

Det gäller att placera in siffrorna 1 till 9 på ett sådant sätt att varje vågrät rad, lodrät rad och låda på 3 x 3 rutor innehåller varje siffra exakt en gång.

6	1	2		5	8			
8		3				5	2	
	4		6			8		
			3				5	
		1				7		
	8		4	1				3
		7		6	4			
2	6							

De vann förra krysset

- 1:a pris Christer Nälemark, Karlskoga
- 2:a pris Max Widman, Hällefors
- 3 - 5:e pris Ruud Hoebe, Nordmarkshyttan
Leif Sundin, Karlskoga
Robert Löfgren, Karlskoga

						G		W					
						M	U	F	F	A	R		
						A	P	A	R	T	A		
						S	P	R	I	T	T		
						A	S	S	A	T			
						M	T	R	E	A			
				C		E	M	U	G	R			
	B	I	L	B	E	S	K	A	D	A	N	D	E
	I	D	E	A	L	T	S	I	L	U	N	G	
	N	E	D	S	L	A	G	N	A	Ä	N	D	A
	G	N	A	T	E	T	O	L	A	T	O	M	
			S	U	R	O	R	T	A	R	M	E	

			MED BÅDA FÖTTERNA PÅ JORDEN		KAN FÅS FRÅN SOL OCH VIND	ORÖRLIG MARKE-RAR TID-PUNKT	VULKAN-ÖPPNING HAS MED FIENDE					
			MATE-MATISK STORHET									
ENGA-GERA												
TAL												
					ÄR VISS MASK							
					FY							
SLARVER VILL FJÄSKÄRE VARA TILL												
							TURKIET					
							VÄNS-LADE					
↓	BRUKAR DEGEN	SPETSAS HOS NYFIKEN	HAR MÅNGEN SÅS	HAR VI PÅ MYGG-BETT	ETT SLASS UPPFÖ-RANDE	GRUV-GÅNG	↓	SPATSE-RADE				TAR DEN TRYGGE DET OFTAST MED
ÄR DEN SOM VILL BLI RYKTBAR												
KAN SKÖR-STENAR BLI								BE-RÖMDA				KAN SVÅRAS
GOD-KÄNDA								ÖVER-FALL				
								INTE MENAD				

Medlemskrysset. Lösningen insänd av

Namn: .....

Adress: .....

Postnr: .....

Ort: .....

Arbetsplats: .....

Kryssa rätt och vinn Trisslotter!

Glöm inte att skriva ditt namn och var du arbetar innan du skickar in lösningen som måste vara hos oss senast den 1 februari 2024. IF Metall Östra Värmland, Gösta Berlings Väg 23, 691 38 Karlskoga. Det går också bra att faxa på 0586-316 38 eller maila till postbox.avd19@ifmetall.se PRISER: 1:a pris 5 st Trisslotter, 2:a pris 3 st Trisslotter, 3-5:e pris 1 st Trisslott

Hur hittar du information om facket?

Lina Björk, Saab Dynamics, Karlskoga
- Jag googlar om information och så tittar jag på sociala medier som till exempel Facebook.

Homairu Faghiri, Arno-Remmen, Kristinehamn
- Jag hittade information i Östra Värmlands tidning. Det var även så jag såg en utbildning jag ville gå.

Erik Lingren, Saab Dynamics, Karlskoga
- Jag googlar allt.

Johanna Johansson, Saab Dynamics, Karlskoga
- Googlar och klubbinformation som kommer via klubben på jobbet.

IF Metall i strejk på Tesla

De anställda på Tesla förtjänar schyssta och säkra arbetsförhållanden, precis som alla andra på den svenska arbetsmarknaden.

IF Metall har därför förhandlat med Tesla en längre tid. De har tyvärr avböjt att teckna kollektivavtal och bryter därmed mot grundläggande principer på svensk arbetsmarknad. Därför har IF Metall gått ut i strejk. I samband med IF Metalls strejk har en rad andra fackförbund vidtagit sympatiåtgärder för att stötta kampen för kollektivavtal.

En sympatiåtgärd kan handla om strejk eller blockad, något som innebär att vissa arbetsuppgifter inte får utföras.

